

De kapitalstørrelser, som er på spil globalt, er altså ganske, ganske voldsomme, og selv det, at man har et ØMU-samarbejde, er ikke nogen garanti for, at der ikke kan komme en destabilisering af verdensøkonomien på grund af spekulative kapitalbevægelser. Det er desværre ikke nok, vi skal have flere og bedre svar på det, og jeg håber, at CD trods alt holder fast ved det åbne sind.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jamen hr. Jes Lunde må vel medgive mig, at der skal immervæk en stor pengetank til at vælte et samlet EU's indsats, hvis man vil spekulere mod nogle af valutaerne. Problemet er, at der sidder mennesker i New York, eller hvor de nu sidder, med så mange penge i ryggen, at de kan løbe de enkelte lande over ende, men et samlet EU-samarbejde har alligevel en pengetank af en sådan størrelse, at det ikke er den første den bedste spekulant, der kan lave det lille nummer. Er hr. Jes Lunde ikke enig med mig i det?

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Det er fuldstændig rigtigt, men sagen er jo den, at hvis spekulanterne løber en række valutaer over ende i Asien, i Rusland og alle mulige andre steder, får det gevaldige økonomiske virkninger for os, uanset om vi er i stand til at opretholde vore valutakurser. Derfor er vores interesse ikke kun at beskytte valutaer, der måtte være med i et samarbejde, hvor vi er med, vores interesse er også på globalt plan at gardere os imod sådanne spekulative kapitalbevægelser, og det kræver altså andre instrumenter.

Jørgen Estrup (RV):

I Det Radikale Venstre er vi altid godt tilfredse, når Folketinget tager initiativ til at tage vigtige emner op, og det må man sige den finansielle krise er.

Derfor var vi også stærke tilhængere af den beslutning, som blev truffet – for øvrigt på foranledning af SF – om, at vi nu skulle have en høring om den finansielle krise. Fire udvalg er som bekendt i gang med at forberede denne høring, og jeg er helt sikker på, at som en del af høringen vil indgå – og nu citerer jeg fra forslaget til vedtagelse – en undersøgelse af muligheden for og ønskeligheden af indførelse af en tobinskat på valutahandelstransaktioner, gennemførelse af anmeldelsespligt for større finan-

sielle transaktioner og krav om registrering af større gældsposter og tilgodehavender over for udlandet. Jeg kunne givetvis tilføje en hel række andre emner.

Jeg er helt sikker på, at det skal vi diskutere engang i februar, når vi kommer så langt, og jeg har da ikke noget imod, at vi bruger Folketingssalen til at forberede arbejdet, for det kan da være meget fornuftigt. Jeg ved ikke, om det er i overensstemmelse med forretningsordenen, at vi laver underudvalgsmøder i Folketingssalen, men i næste uge vil vi givetvis få det første underudvalgsmøde uden for Folketingssalen, så det er helt i orden. Jeg kan forstå, at hr. Frank Aaen har brug for det.

Jeg ser frem til, vi får den høring. Jeg tror, der er god grund til at sætte fokus på dette problem, også fordi det selvfølgelig har indflydelse på danske beslutninger – om ikke andet i internationale organer, men måske mindre i forhold til dansk økonomi. Det var i hvert fald det, der var indholdet af økonomiministerens redegørelse, og det er måske ikke så overraskende, at jeg er godt tilfreds med den redegørelse; men jeg synes nu også, det var betryggende at vide, at i øjeblikket er indflydelsen på udsigterne for dansk økonomi begrænset.

Jeg vil til gengæld godt tilføje et par kommentarer om det, man kunne kalde analysen af den finansielle krise. Der er vel ikke nogen tvivl om, at det, vi har været vidne til, er det, man kunne kalde ballonøkonomifænomenet – altså det spekulativt oppustede boom, hvor der ikke er reelle værdier bag. Spekulanter er jo en særlig type flokdyr; som lemminger går de hele vejen og ofte også ud over afgrunden, og uanset hvad man i øvrigt kan sige om spekulation som en stabiliserende virkning under visse omstændigheder, kan spekulation altså også være destabiliserende. Det har vi set tidligere, og hvis nogen skulle være i tvivl, kan jeg anbefale en bog af den amerikanske økonom John Kenneth Galbraith om »The Great Crash« i 1929, hvor det i høj grad bliver understreget, hvordan markedsmekanismen i fuldt flor og for fri udblæsning uden nogen som helst restriktioner kan føre til den type mekanismer og destabiliserende økonomiske forløb. Derudover har sådan noget jo en meget ubehagelig radikaliserende effekt på det politiske system, og derfor kan man heller ikke undgå at se på sammenhængen mellem økonomi og politik. Det synes jeg er en væsentlig pointe.